

ת"פ 17643/06/16 - מדינת ישראל נגד בראא צואן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17643-06-16 מדינת ישראל נ' צואן
לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שרון אדרי

המאשימה

נגד

בראא צואן
ע"י ב"כ עו"ד עזרא יצחקי

הנאשם

הכרעת דין

בפתח הדברים מודיע בית המשפט על זיכוי הנאשם.

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות תקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו - לפי סעיף 274 (1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), הכשלת שוטר במילוי תפקידו - לפי סעיף 275 לחוק העונשין והעלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 - לחוק העונשין.

בהתאם לעובדות כתב האישום, השוטרים חאלד חוג'יראת (להלן: "השוטר חאלד") והשוטרת חן שיראל (להלן: "השוטרת שיראל"), הגיעו לרחוב י.ל. פרץ בתל אביב בעקבות דיווח מוקד משטרה לגבי אדם אשר פרץ לאתר בנייה. השוטר חאלד הבחין בנאשם יושב ברכבו, וכאשר התקרב אליו, החל הנאשם לנסוע במטרה לעזוב את המקום. השוטר חאלד קרא לנאשם לעצור, הורה לו לכבות את הרכב אך הנאשם סירב וצעק: "**תעוף לי מהעיניים**". הנאשם שב על סירובו, הניח את ידיו על תיבת ההילוכים, ואילו השוטר חאלד הניח את ידו על דלת הרכב. בשלב זה, תקף הנאשם את השוטר חאלד בכך שהדפו באמצעות ידיו וניסה להימלט מהמקום. בתגובה, פתח השוטר חאלד את דלת הרכב ונכנס אל תוכו על מנת לעצור את הנאשם, אולם הנאשם הכה במכת אגרוף בפניו, אחז בידו השמאלית, נשך את אצבעותיו, אחז בזרת ידו וניסה לכופף אותה בחוזקה. בנסיבות אלה, אף קרא הנאשם אל עבר השוטר חאלד: "**אני הולך לזיין את אחותך, אני הולך לזיין את כל הדרוזים, בני זונות**".

למקום הגיעו השוטר ג'עיה מען (להלן: "השוטר מען") וכן בני משפחתו של הנאשם. הנאשם הבחין במהומה שנוצרה, המשיך לתקוף את השוטר בכך שהניח את ידיו על צווארו, ניסה לחנוק אותו ואף לנשוך את השוטר בבטנו. בהמשך, הנאשם שב והעליב את השוטר חאלד באמירות שונות.

2. הנאשם כפר במיוחס לו, וטען שהותקף על ידי השוטר חאלד. עוד טען, כי קילל את השוטר על מנת להשתחרר מחניקתו. לפיכך, נשמעו הוכחות.

במהלך פרשת התביעה, העידו השוטרים חאלד, שיראל, מען, וכן השוטר בארי חסון אשר גבה את הודעתו של הנאשם וצילם אותו לאחר האירוע. בנוסף, הוגשו מסמכים שונים, ובהם דו"חות פעולה והודעת הנאשם.

במהלך פרשת ההגנה, נשמעו עדויות הנאשם, בן דודו שאדי צואן, אמו אנתצאר צואן, דודו עמאר צואן ודודתו אירנה צואן. בנוסף, הוגשו מוצגים שונים, ובהם צילומי חבלות שנגרמו לנאשם, תיעוד רפואי וכן סרטון המתעד חלק מהאירוע.

טיעוני הצדדים

3. ב"כ המאשימה טען, כי אכן התרחש מעצר אלים, אך זאת נוכח סירובו של הנאשם להישמע להוראותיו של השוטר חאלד וניסיונו להימלט מהמקום.

לטענתו, לשוטר חאלד היה יסוד סביר לחשוד שהנאשם מעורב בביצוע עבירת ההתפרצות, ומכאן פעל כפי שפעל. התיעוד הרפואי של חבלות השוטר מחזק את עדותו לגבי התנהלות הנאשם במהלך האירוע. ב"כ המאשימה לא התעלם מקיומם של שוני בין גרסאות השוטרים השונים, אך טען כי הדבר הוא בהתאם לשכל הישר, שכן ככל שמדובר היה בדו"חות זהים הרי היה מתעורר חשש לתיאום גרסאות.

לגבי פרשת ההגנה, טען ב"כ המאשימה כי עולות סתירות בגרסאות הנאשם וכן חוסר היגיון בכך שלא פנה לטיפול רפואי מיד לאחר שחרורו. כל עדי ההגנה הם בני משפחתו, ומכאן יש להסיק כי אינם עדים אובייקטיביים. לגבי הסרטון שהוגש, טען ב"כ המאשימה כי מדובר בסרטון ערוך וחלקי.

לפיכך, עתר להרשיע את הנאשם.

4. ב"כ הנאשם טען כי מלכתחילה לא היה חשד סביר כלשהו כלפי הנאשם, ולא הייתה כל סמכות לעכבו או לעוצרו, ומכאן שהנאשם היה רשאי להתנגד לאיזוקו. החבלות על גופו של הנאשם מעידות על חלקו של השוטר חאלד באירוע, כפי שניתן ללמוד אף מצפייה בסרטון. בנוסף, טען ב"כ הנאשם כי גרסת השוטר חאלד לא נתמכת בגרסאות השוטרים הנוספים המעורבים ואף נסתרת על ידם בסוגיות שונות. אשר לקללות המיוחסות לנאשם, טען בא כוחו כי מדובר בתגובה טבעית בשלב בו השוטר חנק את הנאשם. חיזוק לגרסת הנאשם ביקש לראות בעדויות עדי ההגנה. לפיכך, עתר להורות על זיכוי הנאשם.

דין והכרעה

5. למעשה, העבירות המיוחסות לנאשם מתבססות בראש ובראשונה על עדותו של השוטר חאלד, עדות לגביה ביקשה המאשימה למצוא תימוכין וחיזוק בעדויותיהם של השוטרים הנוספים שנכחו בזירה. כפי שיפורט להלן, עדותו של השוטר חאלד לוקה בסתירות פנימיות, עדות מגמתית, עומדת בסתירה לראיות אובייקטיביות, ואף ניתן להצביע על הבדלים, עד כדי סתירות, בין גרסאותיו לבין גרסאות השוטרים המעורבים, כפי שיפורט להלן.

6. השוטרים הוזעקו אל זירת האירוע, בעקבות קריאת מוקד המשטרה לגבי מודיע המבחין באדם שפרץ לאתר בנייה באמצעות "קאטר" (ת/1, ת/3, ו- ת/5). השוטר חאלד, הבחין ברחוב לגביו התקבלה קריאת המוקד, ברכב בו נמצא הנאשם, וכפי שפירט בדו"ח הפעולה: **"כאשר התקרבותי לעברו הוא התחיל להתקדם עם האוטו במטרה לצאת מהחנייה ולעזוב את המקום צעקתי לעברו לעצור וניגשתי במהירות אליו, הייתי צמוד לרכב של החשוד וביקשתי ממנו לחזור לחנייה ולדומם מנוע..."** (ת/3). השוטר חאלד לא תיאר בדו"ח הפעולה, היכן בדיוק נמצא הרכב בו נהג הנאשם, אך גם נקודת מוצא לפיה הרכב עמד בסמוך לכתובת לגביה התקבל דיווח של התפרצות לאתר בנייה, לא תוביל למציאת יסוד סביר כלשהו לחשד לביצוע עבירה על ידי הנאשם, כזה שיגרום לשוטר חאלד לעכב את הנאשם בדרך של הנחיה לחזור לחנייה ולכבות את הרכב. יש לציין עוד, כי בהתאם לכל הראיות בתיק, של התביעה ושל ההגנה, בסמוך לרכב הנאשם עמדו בני משפחתו, אשר התקהלו באופן מיידי סביב הרכב מיד עם תחילת האירוע. לא ברור מדוע עלה חשד כלשהו לגבי הנאשם, זאת בשונה מחשד בעוצמה דומה ביחס לכל אחד ואחד מהנמצאים ברחוב באותה העת.

אותו קושי בייחוס יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה כלפי הנאשם, בשלב זה של האירוע, ככל הנראה הביא את השוטר חאלד לציין בדו"ח הפעולה שהנאשם העלה את חשדו כי הוא מנסה **"לעזוב את המקום ולהימלט מבדיקה ושהוא כן קשור לאירוע ההתפרצות"** (ת/3). לא ברור מהראיות שהוצגו, מדוע סבר השוטר חאלד, כאשר הבחין בנאשם מניח את ידו על מוט ההילוכים, כי זה מנסה להימלט (ת/3). הרי לטענתו, הנאשם החל להתקדם עם הרכב בעת שהורה לו לעצור ולשוב אל החנייה, ולפיכך המסקנה המסתברת מהנחת ידו של הנאשם על מוט ההילוכים, היא רצונו לשלב את הרכב להילוך אחורי על מנת לציית להוראתו של השוטר ולא להפך.

יודגש, כי בכל דו"חות הפעולה של השוטרים המעורבים, לא צוינו פרטים כגון סוג הרכב וצבע הרכב בו נהג הנאשם. בנוסף, לדו"ח הפעולה של השוטר חאלד לא צורפו העשרות שנמסרו על ידי מוקד המשטרה 100 וצורפו לדו"ח הפעולה של השוטר מען, ושל השוטר שאול מהתבי (ב"כ המאשימה הסכים כי אותן העשרות מתייחסות גם לדו"חות הפעולה של השוטרים חאלד וישראל, עמ' 48 ש- 14 לפרוט'). מדו"חות הפעולה וההעשרות אלה (ת/1, ת/3, ת/5 ו-ת/6), עולה כי בטרם התקבל האירוע אצל השוטרים (בשעה 18:02), התקבלה העשרה (בשעה 17:58), לפיה נמסר תיאור חשוד כדלקמן: **"חולצה לבנה, מכנס שורט שחור, נמצא עם רכב לז. 2346535 פורד פוקוס לבן, נראה ישראלי"**. כאמור, כל השוטרים המעורבים נמנעו מלציין תיאור כלשהו של הרכב בו נמצא הנאשם, נתון המוסיף ומעלה סימני שאלה כבדים ותהיות בדבר החשד הראשוני שעלה לגבי מעורבות הנאשם בעבירה כלשהי. הימנעות זו מעוררת תהיות במיוחד לנוכח עדותו של השוטר חאלד כי **"על פי התיאור שנמסר בהעשרות ניגשתי לחשוד"** (עמ' 16 ש- 8 לפרוט'). השוטר חאלד אף העיד באופן מפורש כדלקמן: **"נמסר שהחשוד... נמצא עם רכב שלוחית הזיהוי היא 2346535 פורד"**

פוקוס צבע לבן, נראה ישראלי. אכן ניגשתי לרכב כזה (עמ' 16 ש- 11-12 לפרוט', ההדגשה אינה במקור). בשונה מהתיאור שנמסר לשוטרים, בטרם הגיעו אל המקום, ובסתירה לגרסתו של השוטר חאלד, הנאשם העיד כי נהג ברכב מסוג פולקסוואגן פולו בצבע כסוף, והציג מסמך העברת בעלות לגבי רכב זה, ממנו עולה כי נמכר על ידו לאחר האירוע (נ/3). למעלה מכך: בסרטון האירוע ניתן להבחין, כי מדובר ברכב גולף פולו בצבע כסוף (בין היתר, דקות 04:40-04:50, נ/5). מדובר בראיה אובייקטיבית בלתי ניתנת לסתירה, הנתמכת במסמך העברת הבעלות, כאשר כל השוטרים המעורבים זיהו את עצמם בסרטון ואישורו כי מדובר באירוע הנדון. בנוסף, בשונה מהתיאור שהתקבל ממוקד המשטרה, לפיו החשוד לבוש בחולצה לבנה, ניתן להבחין בסרטון וכן בצילומי חבלות הנאשם (נ/1), כי הנאשם לבש גופייה ולא חולצה. הצטברות נתונים אלה, וכן שילובם עם העובדה שהשוטרים לא טרחו לציין את המתחייב - פרטי הרכב בו נהג הנאשם, מחזקים ומבססים את המסקנה בדבר חוסר יסוד סביר לחשד לביצוע עבירת רכוש כלשהי על ידי הנאשם. למעלה מהדרוש, אפנה לעדות גובה הודעתו של הנאשם, אשר החשידו בפתח החקירה בביצוע עבירת התפרצות, ואישר בבית המשפט כי לא הייתה כל אינדיקציה לחשד זה (עמ' 12 ש- 21-25 לפרוט'). די בנתונים אלה, על מנת להצביע על מגמתיות גרסתו השקרית של השוטר חאלד, החל מדו"ח הפעולה ועד לעדותו בבית המשפט, לפיו הנאשם היה ברכב שונה מזה בו תועד בסרטון.

7. השתלשלות העניינים לאחר פנייתו הראשונה של השוטר חאלד אל הנאשם, מעוררת בעייתיות משמעותית ביחס להתנהלות השוטר במהלך האירוע. בנוסף לחוסר האמון בגרסתו, לנוכח המפורט בסעיף 6 לעיל, עולות סתירות בין עדותו לבין עדויות השוטרים האחרים.

השוטר חאלד תיאר, כי הנאשם תקף אותו בכך שהדף אותו בעת שהניח את ידו על דלת הרכב (ת/3, עמ' 16 ש- 30-31 לפרוט'). ניתן בהחלט לצפות, כי השוטרים שנכחו במקום יבחינו בתקיפה זו, אך השוטרים שיראל ומען, לא תיארו כל תקיפה שכזו. השוטר מען מסר תיאור מפורט בדו"ח הפעולה, החל מהגעו של השוטר חאלד אל עבר רכב הנאשם, אך לא ציין דבר לגבי הדיפת השוטר חאלד על ידי הנאשם (ת/1, עמ' 7 ש- 11-17 לפרוט'). גם אם ניתן היה, בנסיבות שונות, לקבל את הטענה לפיו השוטר מען היה מרוחק מעט מהרכב, הרי שטיעון זה אינו תקף לגבי השוטרת שיראל: השוטרת שיראל העידה כי הגיעה אל המקום באותה נידת עם השוטר חאלד, השניים ניגשו יחדיו אל הנאשם שישב ברכבו, והורו לו לעצור. השוטר חאלד ניגש אל חלון הנהג ואילו השוטרת שיראל עמדה בקדמת רכבו של הנאשם (ת/5, אשר הוגש חלף חקירתה הראשית). מדברים אלה ברור, שמדובר בשוטרת אשר הייתה צמודה אל השוטר חאלד החל מהשלב הראשון של האירוע, ועמדה בסמיכות אליו בעת שלכאורה נהדף על ידי הנאשם, אך השוטרת שיראל לא ציינה דבר לגבי תקיפה זו. אין לקבל את טענה בבית המשפט, כי רשמה דו"ח קצר "**של מה שאני חוויתי**" (עמ' 20 ש- 23-24 לפרוט'), זאת שכן בדו"ח הפעולה פירטה, שוב ושוב, דברים בהם הבחינה (כך "הבחינה" בנאשם יוצא מהחניה עם רכבו, כך "הבחינה" בכך שהנאשם הניח את ידו על מוט ההילוכים, כך "הבחינה" באנשים המתקרבים אליהם ומנסים להכשילים, ועוד). יתרה מכך: השוטרת שיראל פירטה, כי נעמדה למול הרכב באופן שלא איפשר לנאשם לצאת מהמקום, וציינה כי בשלב בו הנאשם הניח את ידו על מוט ההילוכים, השוטר חאלד ניסה להשתלט על הנאשם "**מתוך סכנה מוחשית לחיי**" (ת/5). דברים אלה לא הוזכרו בדו"ח פעולה של שוטר אחר, וכן בעדויות נוספות בבית המשפט. השוטר חאלד נמנע מלציין את סמיכות מיקומה של

השוטרת שיראל לכל ההתרחשות, ואף את עמידתה למול הרכב, באופן המחזק את ההערכה כי הנאשם הניח את ידו על מוט ההילוכים על מנת להישמע להוראותיו של השוטר ולנסוע אחורנית אל החנייה.

באופן דומה, תיאור המשך האירוע על ידי השוטר חאלד לוקה בחוסר היגיון פנימי ונסתר על ידי עדויות השוטרים האחרים. השוטר חאלד תיאר כי לאחר הדיפתו על ידי הנאשם, ניסה הנאשם לפתוח את דלת הרכב על מנת להימלט מהמקום (ת/3, עמ' 17 ש- 13-14 לפרוט'). לא ברור מהו אותו היגיון שהביא את השוטר חאלד לידי מסקנה, כי נאשם הנוהג ברכבו יעדיף לנסות ולהימלט רגלית דרך דלת הרכב, אשר שלושה שוטרים עומדים בסמוך אליו, ולא לנסות ולנסוע מהמקום. השוטר מען העיד, שזיהה כי השוטר חאלד פתח דלת הרכב בעצמו, ניסה להשתלט על הנאשם (ת/1, עמ' 7 ש-16 לפרוט'), ולא תיאר כל ניסיון של פתיחת דלת הרכב על ידי הנאשם. באופן דומה, השוטרת שיראל אשר הייתה צמודה אל הרכב, לא תיארה כל ניסיון של פתיחת הדלת על ידי הנאשם או ניסיון הימלטות שלו באופן שכזה.

לא ניתן כל הסבר מניח את הדעת, לכך שלאחר שהנאשם ביקש לפתוח את דלת רכבו, לגרסת השוטר חאלד, נקט השוטר בפעולה שהוגדרה על ידו "**מכת ריתוק לכיוון האף (אגרוף)**" (ת/3). ככל שאכן חפץ במגע מידי עם הנאשם, היה עליו לאפשר לו לפתוח את דלת הרכב ולצאת ממנו, זאת כאשר השוטר חאלד עמד בצמוד לדלת נהג הרכב בשלב זה. מדובר בפעולה אלימה כנגד הנאשם, בלא שהוצגו ראיות לכך שהנאשם ביצע עבירה כלשהי, נחשד בביצוע עבירה, או אף ניסה להימלט מפני השוטרים, זאת עד לשלב מהלומת האגרוף בפניו.

למעלה מהדרוש, אפנה לעדות הנאשם (עמ' 24 ש- 24-25 לפרוט'), עדותו של שאדי צואן (עמ' 35 ש- 30 לפרוט'), עדות אנתצאר צואן (עמ' 39 ש- 33-34 לפרוט'), ועדות עמאר צואן (עמ' 42 ש- 4-5 לפרוט'), אשר העידו כולם על מהלומת האגרוף שהטיח השוטר חאלד בנאשם אשר ישב ברכבו, ללא כל פעולה פיזית מצד הנאשם לפני כן. יש להתחשב בכך שמדובר בעדים בני משפחתו של הנאשם, ואולם עדויות אלה משתלבות היטב עם הראיות הנוספות שפורטו לעיל.

המשך האירוע, התבטא ב"ניסיון השתלטות של השוטר חאלד על הנאשם", זאת בתוך הרכב, במושב האחורי, כאשר חלק ניכר משלב זה תועד בסרטון (ראו את אישורו של השוטר חאלד כי הסרטון אכן מתעד את האירוע - עמ' 18 ש- 19 - עמ' 19 ש-12 לפרוט'). מדובר בשלב נוסף ואלים מצד השוטר חאלד, אשר נמשך דקות ארוכות, לכל הפחות כשבע דקות. בסרטון ניתן לראות את המתרחש בתוך הרכב, לפרקי זמן קצרים, כאשר מצלם הסרטון הורחק שוב ושוב על ידי שוטרים מקרבת הרכב. ניתן להבחין בנאשם שרוע על גבו במושב האחורי, כאשר השוטר חאלד רוכן עליו במלוא כובד גופו, ובחלקים שונים ניתן להבחין באמת ידו של השוטר חאלד מונחת בחוזקה על צווארו של הנאשם המתקשה לזוז ועיניו פעורות (דקות 03:35, 06:45-07:10 - נ/5, וכן צילומים שהופקו מתוך הסרטון - נ/6). עדות הנאשם, כי חש שאינו יכול לנשום (עמ' 26 ש- 12 לפרוט'), בהחלט עולה בקנה אחד עם הנצפה בסרטון (ראו את שטף הדם בצווארו של הנאשם, אשר תועד בתחנת המשטרה - נ/1).

השוטר חאלד הסביר את תמונת ידו על צווארו של הנאשם, בכך ש"**זה חלק מהמעצר, אף אחד לא מכחיש שהיה מעצר אליים**" (עמ' 19 ש-7 לפרוט'). לגבי מכת האגרוף לאפו של הנאשם, הבהיר ש"**זה חלק מהתו"ל של המעצר, הגנה עצמית**" (עמ' 18 ש-10 לפרוט'). ספק רב בעיני, האם דברים אלה אכן משקפים את דרך

הפעולה המצופה משוטרי בנסיבות המקרה. לא מצאתי בכל חומר הראיות שהוצג בפניי, לרבות עדויות השוטרים והסרטון המתעד, זאת אף בהתעלם מעדויות עדי ההגנה, כל סיבה נראית לעין להתנהלות זו של השוטר חאלד.

8. לאור כל האמור לעיל, לא ניתן לקבוע ממצאים המתבססים על עדויות השוטרים בתיק זה.

כל שניתן לקבוע כנגד הנאשם, הוא שאכן נשך את אצבעות ידו של השוטר חאלד והפנה קללות כלפיו, כפי שהודה בעצמו (עמ' 26 ש- 13, עמ' 32 ש- 31 לפרוט'), וזאת במהלך ניסיונו להיחלץ מידי. בהתבסס על הראיות השונות שפורטו לעיל, אני מקבל את גרסת הנאשם כי נשך את אצבעות ידו של השוטר חאלד, בעת שזה הניח את מלוא משקל אמת ידו על צווארו, עת חש כי נחנק ומתקשה לנשום. אף הקללות שהיפנה כלפי השוטר חאלד, נעשו במהלך ניסיונו להשתחרר מהשוטר, אשר רכן עליו בכובד גופו משך דקות ארוכות.

המסקנה לגבי אי קיומו של יסוד סביר לחשד בטרם המגע הראשוני בין השוטר חאלד לנאשם, וכן בדבר חוסר הנמקה מתקבלת על הדעת לכוח שהופעל כנגדו, עומדות למול ניסיונו המידתי של הנאשם להשתחרר מאחיזתו של השוטר.

השמירה על גופו וכבודו של אדם, באשר הוא אדם, והזכות להגנה עליהם, נקבעו כזכויות יסוד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ערכים אלה הוכרו כערכי יסוד, החל מראשית ימי מערכת המשפט הישראלית ולאורך שנים, בטרם חוקק חוק היסוד. בפסיקה עקבית, התייחס בית המשפט לערכים אלה ולנפקותם ביחס למעצר לא חוקי ולאלימות מצד שוטרים.

כב' השופט (כתוארו אז) אגרנט, קבע את זכותו של אדם להתנגד למעצר לא חוקי:

"הנחת היסוד... כי כל אדם חפשי בתנועותיו בתוך תחום המדינה וכי משום כך אסור לשלטונות, בלא צו מטעם השופט (או מטעם רשות מוסמכת אחרת) לעצור אדם לבד מבאי-אלה מקרים שהמחוקק מנה אותם...זכות יסוד זו להיות חפשי ממעצר מזמנת בחובה זכות שניה, אשר בלעדיה עשויה הזכות הראשונה להתרוקן מתוכנה, דהיינו כל אדם זכאי להתנגד למעצר שעומדים לבצע נגדו שלא כחוק"

(ע"פ 136/51 מנחם פרנקל נ' היועץ המשפטי, פ"ד ה' 1602, 1605).

כב' הנשיא זוסמן, תיאר באופן הישיר והברור ביותר, את זכותו של אזרח להתנגד לאלימות מצד שוטרים, תוך התייחסות מפורשת לכך שהאלימות ננקטה על ידי שוטר:

"סמלשלמדינתחוקהואאיששהרשותהפועלללאסמכותואדםאחרשווייםלפיהחוק... צעדהראשוןבפרשהזוהיהמעשהאלימותשנעשהעל ידיהשוטרים,ואלימותאניהנעשית כשרהוחוקיתעלשוםשהיאמבוצעתעל ידיאנשיהרשות.נהפוךהוא,תקיפתאזרחעל ידי שוטרחמורהפיכמהמתקיפהעל ידיאדםאחר.איןאדםחייב,במדינתחוק,לספוגמכות,רקמפני שהמכההואשוטר"

(ע"פ 89/78 יעקב בן אליהו אפנג'ר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 141, 161).

אין ספק, כי עיגון זכויות כבוד האדם וחירותו בחוק יסוד, לאחר פסיקה זו, אך מעצים את מידת הפגיעה בכל אדם הנחשף למעצר לא חוקי ולאלימות כנגדו, באופן המרחיב את זכותו להתנגד באופן פעיל למעשים אלה.

כך סיכם סוגיה זו, כבוד השופט' השופט קדמי, בספרו **על סדר הדין בפליילים:**
"הזכות להתנגד למעצר-בלתי-חוקי - לאמור: לפגיעה שלא כחוק בזכות היסוד לחופש התנועה - הינה פועל יוצא מקיומה של זכות היסוד לחירות אישית, כאמור לעיל. הכלל הוא: כי שמורה לו, לאדם שמבקשים לעצרו שלא כחוק, הזכות 'להתנגד' לאותו מעצר; וזכות ההתנגדות כוללת: לא רק את הזכות ה'סבילה' להתחמק - ואפילו לברוח - מן המעצר; אלא - גם את הזכות ה'פעילה' להתנגד למעצר בכוח סביר. היתה ההתנגדות כדין - לאמור: למעצר שלא כחוק - לא יהיה בה, כשלעצמה, משום מעשה עבירה; ובלבד - שלא חרגה מן הסביר וההולם באותן נסיבות..."

(יעקב קדמי, **על סדר הדין בפליילים**, חלק ראשון הליכים שלפני משפט א', מהדורה מעודכנת, תשס"ח - 2008, 144-145).

בנסיבות המקרה הנדון, הדברים ברורים, חדים ובהירים, ואינם דורשים כל הרחבה או הנמקה נוספת. אין ספק, כי פעולת הנאשם עולה בגדר הזכות העומדת לו להתנגד למעצר לא חוקי ולאלימות מצד שוטר, בוודאי נוכח מידתיות התנהגותו ביחס לאירוע.

למעלה מהדרוש, ולפיכך בתמצית בלבד, אציין כי התנהגות הנאשם במהלך האירוע - הנשיכה והקללות בהן נקט - עונה בהחלט, בהתחשב בנסיבות המקרה, על יסודות ההגנה העצמית הקבועה בסעיף 34' לחוק העונשין וששת התנאים שנקבעו לתחולתה בפסיקה, ואף להגנת הצורך הקבועה בסעיף 34'א' לחוק העונשין.

לפיכך, אני מורה על זיכוי הנאשם מכל המיוחס לו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי, תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ה' ניסן תשע"ח, 21 מרץ 2018, במעמד הצדדים.